Zápisnica zo zasadnutia Snemu SAV,

ktoré sa konalo dňa 3. novembra 2015 o 13:00 v aule SAV na Patrónke

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Prizvaní: členovia P SAV, zástupcovia odborového zväzu

Program:

1. Otvorenie
2. Schválenie programu zasadnutia
3. Voľba pracovných komisií (mandátovej a návrhovej)
4. Kontrola uznesení
5. Prerokovanie návrhu Koncepcie hodnotenia vedeckých organizácií SAV za obdobie 2012 - 2015 (M. Omastová)
6. Rôzne
7. Záver

K bodu 1

O 13:05 zasadnutie otvorila a prítomných privítala predsedníčka snemu Ľ. Lacinová.

K bodu 2

Snem schválil navrhovaný program zasadnutia jednomyseľne a bez pripomienok.

K bodu 3

Snem schválil mandátovú komisiu v zložení J. Gálik (predseda), R. Komžík a R. Passia a návrhovú komisiu v zložení K. Gmucová (predsedníčka), P. Pristaš a Z. Kusá. Zapisovateľom sa stal Ľ. Kľučár a overovateľom V. Páleník.

K bodu 4

Ľ. Lacinová informovala, že uznesenie č. 2 zo zasadnutia Snemu SAV konaného dňa 29. 9. 2015 „Snem SAV ukladá P SAV v priebehu 30 dní od schválenia vydať úplné znenie novelizovaného Štatútu Slovenskej akadémie vied“ nebolo splnené. Termín plnenia pre ďalšie uznesenia z toho istého zasadnutia snemu ešte neuplynul. Ide o uznesenia č. 4:

> “*Snem SAV berie na vedomie výsledky kontroly plnenia svojich uznesení. Snem SAV konštatuje, že uznesenie č. 2 z 20. 2. 2014 nebolo splnené. Snem ukladá P SAV aby zabezpečilo vypracovanie základných téz noviel dokumentov SAV, menovite štatútov samosprávnych orgánov SAV, a návrhov zásad organizačných poriadkov útvarov na všetkých úrovniach plánovanej organizačnej štruktúry SAV po transformácii. Snem SAV zaväzuje P SAV predložiť tieto návrhy na rokovanie snemu v decembri 2015.*”

Uznesenie č. 6 z toho istého zasadnutia snemu:

> *„Snem SAV berie na vedomie predloženú koncepciu akreditácie organizácií SAV za obdobie 2012 - 2015 a ukladá P SAV predložiť ju v rozpracovanej forme na prerokovanie vedeckým radám organizácií v termíne do 12. 10. 2015."*

je predmetom práve prebiehajúceho zasadania.

K bodu 5

M. Omastová na úvod poďakovala za pripomienky zaslané jednotlivými organizáciami. Spolu s pripomienkami ku koncepcii prišlo aj mnoho pripomienok k dotazníku a k zásadám akreditácie. Na tomto zasadnutí snemu sa však bude venovať iba pripomienkam ku koncepcii, ktorá bude predmetom schvaľovania snemu. Najčastejšou pripomienkou bola požiadavka prizvať na hodnotenie jednotlivých organizácií špecializovaného experta. Mnohé požiadavky boli špecifické, nie väčšinové, a preto neboli zahrnuté do novej verzie koncepcie. Niekoľko vedeckých rád požadovalo, aby sa hodnotenie uskutočnilo podobným spôsobom, ako akreditácia VŠ. Podľa M. Omastovej by takýto spôsob nebol pre SAV veľmi dobrý a takýto model by nevyhovoval ani našim organizáciám kvôli veľkej administratívnej záťaži. Následne predniesla nový návrh koncepcie, pričom sa zamerala hlavne na nové zmenené časti. Hlavný hodnotiteľ už nebude členom troch hodnotiacich panelov a nebude musieť byť prítomný na hodnoteniach všetkých organizácií. Okrem toho si hodnotiaci panel alebo hodnotená organizácia môže vyžiadať posudok experta v špecifickej vednej oblasti. Podľa P. Šajgalíka bolo nakoniec veľmi prospešné, že návrh koncepcie prešiel vnútroakademickou diskusiou, ktorá potvrdila, že drvivá väčšina organizácií podporuje nový model. Zároveň požiadal snem, aby sa diskusia zamerala na podstatné zmeny, nie minoritné detaily a vyzval na pozitívne hlasovanie o koncepcii akreditácie, ktorú realizujeme hlavne kvôli sebe. Ak snem novú koncepciu neschváli, bude to premárnená šanca získať objektívny pohľad na nás zvonku.

Ľ. Lacinová otvorila diskusiu, na úvod ktorej predniesla pripomienky V. Páleníka, ktoré boli zaslané vopred v písomnej podobe. Podľa V. Páleníka mohli byť pripomienky vedeckých rád lepšie technicky spracované, a je na škodu veci, keď predsedníctvo spravilo analýzu pripomienok organizácií a neposkytlo ju snemu. Z textu koncepcie nie je zrejmé, či vyžiadaný „expert" bude alebo nebude členom hodnotiaceho panelu, ani či sa zúčastní samotného hodnotenia, alebo iba vypracuje posudok. Ďalej navrhuje doplniť kompetencie hodnotiteľov. Upozornil, že časť dotazníka venovaná patentom je relevantná iba pre časť I. a II. OV – pre III. OV sú relevantné iné aplikácie. Na tieto a ďalšie otázky odpovedal primárne P. Šajgalík. Uviedol, že zisťovanie podielu medzinárodného/regionálneho výskumu organizácií SAV ukázalo, že podľa prehlásení ústavov medzinárodný výskum predstavuje až 90% ich celkového výskumu, z čoho jednoznačne vyplýva potreba hodnotenia na princípe porovnania s EÚ priemerom. Keďže posledné pripomienky prišli až deň pred konaním snemu, záverečná podoba upravenej koncepcie bola zostavená a zaslaná členom snemu až v tento deň. M. Omastová uviedla, že kompetencie prizvaného experta nie sú súčasťou predloženej koncepcie a budú súčasťou budúcich zásad hodnotenia. Mnohé pripomienky smerovali k dôveryhodnosti expertov. P. Šajgalík zdôraznil, že ide o odborníkov, ktorí podobné hodnotenia vykonávali už niekoľko krát. L. Hluchý pripomenul, že poslal alternatívny návrh koncepcie, ktorý okrem iného zdôrazňuje porovnávanie našich organizácií s krajinami V4, nie celou EÚ. Okrem toho pripomienky vedeckých rád nevníma na rozdiel od P SAV ako širokú podporu novej koncepcie. Ak sa máme porovnávať s európskym štandardom, tak by podľa Z. Kusej mal byť tento „štandard" definovaný. Zároveň namietala proti spôsobu, akým bol zisťovaný

pomer medzinárodného/regionálneho výskumu, keďže tento nevyužil exaktnú metodiku a prieskum bol uskutočnený bez akéhokoľvek výkladu pojmov. P. Šajgalík uviedol, že potreba tohto prieskumu vyplynula aj z diskusií na sneme, kde sa mnohé pracoviská prezentovali ako majoritné hlavne v regionálnom alebo v medzinárodnom priestore a podobne. Ďalej uviedol, že EÚ má svoje štandardy pre svoj výskumný priestor a vybraní experti to budú vedieť aplikovať. Členovia hodnotiacich panelov budú samozrejme musieť deklarovať svoj konflikt záujmov a opätovne zdôraznil svoj názor, že ohlasy vedeckých rád pokladá za väčšinovo podporujúce novú koncepciu. Podľa K. Kollára je definícia „niektoré kolektívy alebo jedinci“ v názve kategórie príliš nejednoznačná a nie je vôbec zrejmé o aký minimálny počet ide. P. Šajgalík zdôraznil, že hodnotenie bude všeobecné, slovné a nebude vyjadrené pomocou exaktných čísel.

Ďalšia diskusia sa na žiadosť Ľ. Lacinovej zamerala na pripomienky zaslané V. Páleníkom. Prvá sa týkala spôsobu účasti vyžiadaného experta na hodnotení organizácie. Po doplňujúcich pripomienkach P. Pristaša a J. Kopáčka sa hlasovaním (50 za, 0 proti, 2 sa zdržali) zovšeobecnila participácia experta na jeho „prizvanie“, nie iba na „vypracovanie posudku“ (uznesenie č. 2, pripomienka č. 2).

Ďalšia pripomienka V. Páleníka sa týkala explicitnej zmienky o ôsmich indikátoroch hodnotenia. Po návrhu J. Kopáčka sa hlasovaním (46 za, 0 proti, 1 sa zdržal) z textu vyňala číslovka osem (uznesenie č. 2, pripomienka č. 3).

Nasledoval návrh na technickú opravu „vypracovaných“ akreditačných dotazníkov na „vyplnené“ akreditačné dotazníky. Snem túto zmenu prijal veľkou väčšinou (2 sa zdržali, ostatní za).

Pri ďalšej pripomienke V. Páleníka, ktorá sa týkala požiadavky, aby konečnú podobu akreditačného dotazníka schválil snem, Ľ. Lacinová upozornila, že podobná formulácie je už obsiahnutá v Štatúte SAV. Po tejto informácii V. Páleník svoj návrh stiahol.

Diskusia sa ďalej venovala požiadavke na doplnenie a úpravu procesu kreácie hodnotiacich panelov. V. Páleník navrhol, aby sa do textu doplnilo, že P SAV vyberie hodnotiteľov „transparentným“ spôsobom. Zároveň navrhuje, aby sa na webovom sídle SAV zverejnila výzva na prihlásenie sa expertov hodnotiacich panelov. Podľa P. Šajgalíka tento návrh nie je vhodný, keďže sa experti vyberajú z databázy expertov. Podľa Z. Kusej by takýto výber mal prejsť štandardným výberovým konaním. P. Šajgalík však uviedol, že dohody o vykonaní práce nepodliehajú výberovým konaniam. M. Omastová uviedla, že v súčasnosti má P SAV predbežne navrhnutých 3-4 kandidátov na hlavného hodnotiteľa z databázy JRC. Snem hlasovaním neprijal návrh doplnenia slova „transparentný“ (4 za, 27 proti, 17 sa zdržali). K. Gmucová predniesla návrh doplnenia kompetencií P SAV o výber nie len hlavného hodnotiteľa ale aj ďalších troch hodnotiteľov pre jednotlivé OV. Hlasovaním (42 za, 2 proti, 5 sa zdržali) snem tento návrh prijal (uznesenie č. 2, pripomienka č. 1).

Podľa K. Iždinského nie je jasné, či hlavný hodnotiteľ bude alebo nebude členom troch hodnotiacich panelov oddelení vied. Podľa P. Šajgalíka bude hlavný hodnotiteľ členom „meta“ hodnotiaceho panelu, ktorý vypracuje všeobecné hodnotenie činnosti SAV. L. Hluchý sa spýtal ako dopadlo hodnotenie akadémií v Bulharsku a ČR a prečo sa česká akadémia už nechce vrátiť k spôsobu, akým ich akreditácia prebehla posledný krát. P. Šajgalík uviedol, že v prípade akreditácie v ČR bola hlavným problémom finančná náročnosť. Akreditácia Bulharskej akadémie vied bola vykonaná na objednávku vlády, dopadla veľmi dobre a prispela k záchrane existencie akadémie. M. Koóš sa vrátil k otázke definovania EÚ štandardu – kto takúto definíciu vypracuje. B. Lašticová pripomenula, že hlavne v prípade tretej navrhnutej kategórie hodnotenia, je potrebné okrem

výstupov zohľadniť aj vstupy. Podľa J. Kopáčka môže byť naše porovnanie s EÚ štandardom dvojsečnou zbraňou – jej verejná prezentácia by nám mohla aj uškodiť a navrhol vynechať definíciu troch kategórií z tejto koncepcie a vrátiť sa k nej až v zásadách hodnotenia. P. Samuely zdôraznil fakt, že členmi hodnotiacich panelov budú experti v hodnotení, nie experti v daných oblastiach. Za EÚ štandard považuje EÚ priemer. F. Gömöry navrhol premenovať tretiu kategóriu tak, aby charakterizovala organizáciu s nulovým vedeckým výstupom. Podľa I. Brosku nemožno za štandard považovať priemer. M. Závacká predniesla niekoľko technických pripomienok a uviedla, že hodnotenie VŠ nepokladá za objektívne. J. Gálik doplnil návrh J. Kopáčka a zdôraznil potrebu zohľadniť aj naše finančné vstupy. K. Nemoga navrhol niekoľko úprav v názvoch troch kategórií. L. Hluchý sa opätovne vrátil k problematike tímingových projektov. Podľa Z. Kusej by si na poslednú chvíľu doplnené kategórie vyžadovali viac pozornosti pri ich formulácii, hlavne ak ide o podstatnú zložku koncepcie. K. Nemoga následne stiahol svoj návrh o úpravu znenia názvov kategórií, po čom snem hlasovaním (44 za, 0 proti, 2 sa zdržalo) schválil návrh na vypustenie definície troch kategórií z koncepcie (uznesenie č. 2, pripomienka č. 4).

V závere diskusie sa ešte I. Riečanský a V. Páleník vrátili k potrebe zhodnotenia výstupov vo vzťahu k vstupom. V. Páleník ústne predniesol návrh: "Hodnotiaci panel sa vyjadrí k postaveniu ústavu v európskom výskumnom priestore a k pomeru medzi jeho vedeckými výsledkami a bežnými príjmami". Predsedníčka snemu upozornila, že tento návrh sa netýka koncepcie akreditácie a môže byť zahrnutý do zásad akreditácie. Potom Ľ. Lacinová ukončila diskusiu a snem hlasovaním (39 za, 0 proti, 7 sa zdržali) schválil predloženú koncepciu s pripomienkami (uznesenie č. 2)

K bodu 6

P. Šajgalík informoval o aktuálnom stave prijímania zákona o v. v. i. Proces prípravy zákona sa zastavil v apríli tohto roku, po jeho schválení legislatívnou radou vlády SR. Posledným problémovým bodom, ktorý sa riešil v posledných týždňoch, resp. mesiacoch, bol nehnuteľný majetok, hlavne pozemky areálu na Patrónke. P SAV zaslalo tridsaťstranový súpis nehnuteľného majetku potrebného k výkonu vedeckej a výskumnej činnosti budúcich v. v. i. SAV vláde, napriek tomu však zákon nebol zaradený na jej rokovanie. MŠVVaŠ ako predkladateľ zákona vraj nepredpokladá, že sa tak môže stať ešte v tomto volebnom období.

K bodu 7

Predsedníčka snemu Ľ. Lacinová poďakovala všetkým za účasť a zasadnutie Snemu SAV ukončila o 15:40.

Zapísal: Ľ. Kľučár

Overil: V. Páleník

V Bratislave, 20. 11. 2015

Ľubica Lacinová
Predsedníčka Snemu SAV

Príloha č. 1

Prijaté uznesenia zo zasadnutia Snemu SAV, ktoré sa konalo 3. novembra 2015

Uznesenie č. 1

Snem SAV berie na vedomie výsledky kontroly plnenia svojich uznesení. Snem SAV konštatuje, že uznesenie č. 2 z 29. 9. 2015 nebolo splnené. Snem SAV ukladá P SAV vydať úplné znenie novelizovaného Štatútu Slovenskej akadémie vied do 30. 11. 2015.

Uznesenie č. 2

Snem SAV schvaľuje s pripomienkami podmienky pravidelného hodnotenia organizácií akadémie, špecifikované v materiáli „Koncepcia hodnotenia vedeckých organizácií SAV za obdobie 2012-2015“, predloženom členom snemu 2. novembra 2015.

Pripomienka č. 1, výber hodnotiteľov sa upravuje nasledovne:

Navrhovanou formou hodnotenia organizácií SAV je hodnotenie panelom zahraničných expertov (návrh z databázy ESF, JRC, Technopolis, ALLEA). P SAV vyberie hlavného hodnotiteľa a ďalších troch hodnotiteľov, pre každé oddelenie vied (OV) jedného.

Pripomienka č. 2, spôsob zahrnutia expertov do procesu akreditácie sa upravuje nasledovne:

V ďalšom kroku sa na návrh hodnotiteľov pre každé OV vyberú ďalší traja hodnotitelia z oblastí výskumu jednotlivých OV. Jednotlivé organizácie SAV bude hodnotiť panel zahraničných hodnotiteľov, ktorý v prípade potreby, alebo na vyžiadanie hodnotenej organizácie, požiada o prizvanie experta z daného vedného odboru. Konkrétnejšie kompetencie expertov schváli Snem SAV v zásadách hodnotenia.

Pripomienka č. 3, indikátory hodnotenia sa upravujú nasledovne:

Podkladmi pre panel budú akreditačné dotazníky vyplnené jednotlivými organizáciami a posudok experta pre posúdenie aktivít hodnoteného ústavu SAV v anglickom jazyku. Hodnotenie bude zohľadňovať indikátory (ukazovatele) pravidelného hodnotenia vedeckých organizácií.

Pripomienka č. 4, schvaľovanie akreditačného dotazníka sa upravuje nasledovne:

Panel hodnotiteľov vypracuje protokol, ktorý bude mať hodnotiacu časť a odporúčaciu časť. Hodnotiaci panel sa vyjadrí k postaveniu ústavu v európskom výskumnom priestore. Forma hodnotiaceho protokolu bude bližšie špecifikovaná v zásadách hodnotenia.